

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE L'INTERIOR

2749 *Reial decret 162/2014, de 14 de març, pel qual s'aprova el Reglament de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers.*

I

Els centres d'internament d'estrangers apareixen per primera vegada en el nostre ordenament jurídic a l'article 26 de la Llei orgànica 7/1985, d'1 de juliol, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya, que preveu la possibilitat que el jutge d'instrucció acordi, com a mesura cautelar vinculada a la substanciació o l'execució d'un expedient d'expulsió, l'internament, a disposició judicial, d'estrangers en locals que no tinguin caràcter penitenciari.

El funcionament d'aquests espais d'internament va ser objecte de la regulació corresponent en el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985, d'1 de juliol, aprovat pel Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, i en l'Ordre del Ministeri de la Presidència de 22 de febrer de 1999, dictada en compliment de l'habilitació que conté el Reial decret esmentat. Aquesta Ordre ministerial s'ha estat aplicant fins al moment actual, amb les úniques excepcions derivades dels efectes de la Sentència del Tribunal Suprem d'11 de maig de 2005, que va declarar la nul·litat de diversos apartats dels articles 30, 33 i 34, apartat 5.

La regulació necessària, mitjançant una norma amb rang de llei orgànica, dels aspectes més transcendents del funcionament dels centres d'internament d'estrangers té lloc amb l'aprovació de la reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, portada a terme per la Llei orgànica 14/2003, de 20 de novembre. En els articles 62 bis a 62 sexies, introduïts pel text legal esmentat, s'aborden aspectes essencials del funcionament d'aquests centres com són els drets i les obligacions dels interns, la informació que se'ls ha de subministrar al seu ingrés, la formulació de peticions i queixes, l'adopció de mesures de seguretat i la figura del director com a responsable últim del funcionament del centre, aspectes desplegats posteriorment en els articles 153 a 155 del Reglament de la Llei orgànica esmentada, aprovat pel Reial decret 2393/2004, de 30 de desembre, derogat després pel Reglament d'aquesta llei actualment en vigor, aprovat pel Reial decret 557/2011, de 20 d'abril.

Els centres, tal com recullen els articles 60.2 i 62 bis de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, no tenen caràcter penitenciari i els estrangers internats estan privats únicament del dret deambulatori, limitació que ha de ser d'acord amb el contingut i la finalitat de la mesura judicial d'ingrés acordada.

La reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, efectuada per la Llei orgànica 2/2009, d'11 de desembre, perfecciona el règim de garanties i el control judicial dels centres d'internament d'estrangers. Per a això, es crea la figura del jutge competent per al control de l'estada (article 62.6), es reconeix el dret dels interns a entrar en contacte amb organitzacions no governamentals, nacionals i internacionals de protecció d'immigrants i el dret d'aquestes a visitar els centres (article 62 bis) i es preveu, com a garantia addicional, la posada en llibertat immediata de l'estranger per l'autoritat administrativa que el té al seu càrrec, en el moment en què cessin les circumstàncies que van motivar la mesura cautelar d'internament (article 62.3).

Amb posterioritat a aquesta última reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, s'ha produït una altra novetat legislativa que afecta el règim d'internament d'estrangers. La nova redacció de l'article 89 del Codi penal, feta per la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny, preveu l'ingrés en un centre d'internament d'estrangers com a mesura judicial tendent a assegurar, en determinats casos, la sortida del territori espanyol dels estrangers

als quals els jutges i els tribunals hagin substituït penes de presó, o part d'aquestes, per la mesura d'expulsió.

Finalment, en el marc normatiu, és obligat fer referència a la figura del Ministeri Fiscal, ateses les funcions que li atribueix el seu Estatut orgànic, aprovat per la Llei 50/1981, de 30 de desembre, al qual per portar-les a terme li confereix, entre d'altres, les de poder girar visita als centres o establiments de detenció, penitenciaris o d'internament de qualsevol classe, i poder examinar els expedients dels interns i sol·licitar tota la informació que consideri convenient.

El present Reglament satisfà no només la necessitat legal de desplegar reglamentàriament totes aquestes novetats en l'exercici del manament exprés que la disposició addicional tercera de la Llei orgànica 2/2009, d'11 de desembre, adreça al Govern, sinó també la material de donar concreció a aspectes del funcionament dels centres, regulant el règim d'internament d'estrangers de manera específica i completa mitjançant una norma amb rang de reial decret que substitueixi definitivament l'Ordre del Ministeri de la Presidència de 22 de febrer de 1999, fins ara en vigor, i es procedeix, així mateix, a incorporar al dret nacional diversos aspectes que regula la Directiva 2008/115/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa a normes i procediments comuns en els estats membres per al retorn dels nacionals de tercers països en situació irregular.

En aquest sentit, s'ha considerat oportú dedicar un reglament específic a la regulació d'aquests centres, i desvincular aquest desplegament normatiu del reglament general de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, l'article 258 de la qual regula l'ingrés en aquests centres, perquè considera que la rellevància de la matèria i la importància dels drets afectats exigeixen un tractament detallat dels diferents aspectes de les condicions en què s'ha de produir l'internament, que redundi en l'increment de les garanties dels estrangers objecte d'aquesta mesura.

A l'hora d'abordar la regulació completa del règim d'internament dels estrangers, és a més imprescindible tenir en compte les transformacions socials sofertes en els catorze anys transcorreguts des de l'aprovació de l'Ordre del Ministeri de la Presidència de 22 de febrer de 1999, canvis que han afectat no només el fenomen migratori en el nostre país, sinó també la mateixa activitat administrativa de l'internament d'estrangers.

Precisament, l'experiència adquirida des de la implantació dels centres d'internament, tant des de l'àmbit del Ministeri de l'Interior com des de l'enfocament aportat per diversos organismes aliens al departament esmentat i moviments i col·lectius socials de diferent índole, aconsella que els centres en els quals estiguin els estrangers han de patir una reforma profunda que traslladi aquests canvis demanats a la seva pròpia estructura i funcionament.

Així, en l'organització i l'activitat diària dels centres s'han de diferenciar dos àmbits ben diferents i que, al seu torn, responen a finalitats diferents.

D'una banda, la seguretat dels centres i de les persones que hi ha en aquests s'atribueix al Cos Nacional de Policia, que ha de garantir, com a personal especialitzat en la seguretat, el desenvolupament normal de l'activitat en les instal·lacions, evitar perturbacions o restablir l'ordre que es pugui veure alterat. Igualment, el Cos Nacional de Policia gestiona tot el que està relacionat amb la tramitació de l'expedient d'expulsió i a la permanència de l'estranger en el centre, que estan íntimament i estretament unides, sense perjudici de les competències reconegudes a l'autoritat judicial.

De l'altra, la faceta assistencial que ha d'assumir el personal especialitzat aliè a la policia, concretament empleats públics dependents de l'Administració General de l'Estat, que han d'exercir les funcions d'organització, gestió i control de la prestació dels serveis assistencials, tant de caràcter social com d'un altre ordre.

Atesa la naturalesa d'aquests serveis, la normativa vigent ofereix diversos cursos perquè els diferents òrgans del Ministeri de l'Interior, com a departament responsable dels centres, puguin arribar a subscriure acords o convenis amb entitats, institucions o organitzacions, de caràcter públic o privat, mitjançant els quals la seva prestació es pugui arribar a externalitzar, sense que això suposi cap minva de les competències, la responsabilitat i la resta de funcions que, com a titular dels centres, corresponen als òrgans administratius esmentats.

II

El present Reglament regula, en el títol I, les disposicions generals a què s'han d'adequar aquests centres, i hi perfila la definició, la naturalesa i la finalitat d'aquests establiments. Conté així mateix les disposicions que permeten incardinar els centres en el Ministeri de l'Interior i preveu mecanismes de col·laboració amb les organitzacions no governamentals compromeses en l'assistència dels estrangers.

En particular, el capítol III del títol I concreta els mitjans personals i materials de què han d'estar proveïts aquests centres, i n'estableix la naturalesa i la finalitat així com l'organització interna, com a establiments públics de caràcter no penitenciari dependents del Ministeri de l'Interior; i el capítol IV, l'estructura organitzativa, en la qual destaca la figura del director com a garant dels drets dels interns i responsable últim de la seva seguretat i funcionament, amb la participació activa dels responsables dels diferents serveis –seguretat, sanitari, assistencial– del centre mitjançant la seva presència en la junta de coordinació.

El títol II regula amb amplitud els drets i deures que la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, atribueix als interns, i dedica articles específics a la presentació de reclamacions i queixes i a la gestió necessària en cada centre d'un llibre de peticions i queixes a disposició dels interns.

Els principals procediments d'actuació –ingressos, sortides i conduccions dels interns– són objecte d'una descripció detallada en el títol III del Reglament que, entre altres aspectes, fa especial incidència en els relatius a la informació de drets a l'intern, així com en els requisits i les garanties necessaris per a la realització d'aquests tràmits.

El títol IV detalla el règim de funcionament dels centres, els horaris i les activitats generals, i l'article 39 atribueix capacitats al director per aprovar, prèvia consulta amb la junta de coordinació, l'horari i les mesures de règim interior. Així mateix, es dediquen articles específics a la regulació del règim de visites de familiars i entrevistes amb advocats i autoritats diplomàtiques i consulars.

La formació del personal, les regles de conducta exigibles a aquest i els mecanismes de control i inspecció són objecte del títol V, en què destaca la regulació de la figura del jutge competent per al control de l'estada al centre i la dels òrgans administratius encarregats de la supervisió interna d'aquests.

Per la seva banda, el títol VI està dedicat a la descripció de les mesures de vigilància i seguretat, i preveu la possibilitat excepcional d'adoptar mesures de contenció física i de separació preventiva de l'intern que, amb ple respecte al principi de proporcionalitat, es poden prendre per evitar actes de violència o lesions pròpies o alienes, impedir actes de fuga, danys a les instal·lacions o de resistència davant del personal del centre en l'exercici legítim del seu càrrec, i que s'han de comunicar en el termini més breu possible a l'autoritat judicial, la qual n'ha d'acordar el manteniment, la modificació o la revocació, sense que en cap cas puguin arribar a constituir una sanció encoberta.

Excepcionalment, per garantir la seguretat del centre es pot practicar el registre personal de l'intern, que només quan sigui indispensable s'ha d'efectuar amb nu integral. Aquesta mesura s'empara en l'article 62 quinquies de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, i es regula amb les garanties exigides per la jurisprudència del Tribunal Constitucional (Sentència 17/2013, de 31 de gener), que ha declarat que pot ser un mitjà necessari per garantir la defensa de l'interès públic, expressat en el manteniment de l'ordre i la seguretat al centre d'internament, i en cada cas s'ha de justificar la intromissió en la intimitat de l'intern que constitueix la seva adopció. Així, en tot cas, el registre personal s'ha d'efectuar per funcionaris del mateix sexe que l'intern, en un lloc tancat, sense la presència d'altres interns i preservant la seva dignitat i intimitat. Per a això és necessària l'autorització prèvia del director del centre, o almenys del cap de la unitat de seguretat, quan raons de necessitat urgent impedeixin sol·licitar-la, i s'ha de comunicar de manera immediata al director. Es preveu que es deixi constància escrita de l'examen practicat, amb indicació dels motius i dels seus resultats, així com la remissió de l'escrit al jutge competent per al control de l'estada al centre.

Finalment, el títol VII regula, en desplegament del que estableix l'apartat 3 de l'article 62.bis de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, el règim de visites de les organitzacions no governamentals per a la defensa dels immigrants.

III

Quant a la seva tramitació, aquest Reial decret ha rebut l'informe de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

La disposició addicional tercera de la Llei orgànica 2/2009, d'11 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, conté un manament adreçat al Govern per a l'elaboració d'un reglament que desplegui el règim d'internament d'estrangers.

En virtut d'això, a proposta del ministre de l'Interior, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 14 de març de 2014,

DISPOSO:

Article únic. Aprovació del Reglament de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers.

S'aprova el Reglament de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers, el text del qual s'insereix a continuació.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.

Queden derogats l'article 258 del Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, aprovat pel Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, i l'Ordre del Ministeri de la Presidència de 22 de febrer de 1999, sobre normes de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers, i totes les disposicions, del mateix rang o inferior, que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. Títol competencial.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.2a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre el règim d'immigració.

Disposició final segona. Incorporació de dret de la Unió Europea.

Mitjançant aquest Reial decret s'incorporen parcialment al dret espanyol diversos aspectes que regula la Directiva 2008/115/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, relativa a normes i procediments comuns en els estats membres per al retorn dels nacionals de tercers països en situació irregular.

Disposició final tercera. Desplegament normatiu.

S'autoritza el ministre de l'Interior per dictar les normes que siguin necessàries per a l'execució i el desplegament del que disposa aquest Reial decret.

Disposició final quarta. Entrada en vigor.

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 14 de març de 2014.

JUAN CARLOS R.

El ministre de l'Interior,
JORGE FERNÁNDEZ DÍAZ

REGLAMENT DE FUNCIONAMENT I RÈGIM INTERIOR DELS CENTRES D'INTERNAMENT D'ESTRANGERS

Títol I. Disposicions generals, característiques i estructura orgànica dels centres.

Capítol I. Disposicions generals.

Article 1. Naturalesa jurídica.

Article 2. Autorització i control judicial.

Capítol II. Organització general i competències.

Article 3. Competències.

Article 4. Participació i col·laboració d'òrgans de l'Administració General de l'Estat i organitzacions no governamentals.

Article 5. Creació.

Capítol III. Organització interior dels centres.

Article 6. Departaments i serveis.

Article 7. Instal·lacions i mitjans bàsics.

Capítol IV. Estructura.

Article 8. Estructura.

Article 9. Direcció.

Article 10. Junta de coordinació.

Article 11. Unitat de seguretat.

Article 12. Administració.

Article 13. Secretaria.

Article 14. Servei d'assistència sanitària.

Article 15. Serveis d'assistència social, jurídica i cultural.

Títol II. Estatut jurídic dels estrangers internats.

Article 16. Drets dels interns.

Article 17. Protecció de dades de caràcter personal.

Article 18. Deures dels interns.

Article 19. Peticions, queixes i recursos.

Article 20. Entrevista personal amb el director.

Títol III. Procediments d'actuació: ingressos, sortides, trasllats i conduccions.

Capítol I. De l'ingrés als centres.

Article 21. Requisits legals de l'ingrés i termini màxim d'estada.

Article 22. Reserva de plaça.

Article 23. Sol·licitud d'internament derivada d'un expedient administratiu d'expulsió, devolució o denegació d'entrada.

Article 24. Internament en aplicació de l'article 89.6 del Codi penal.

Article 25. Presentació de l'estranger per al seu ingrés en el centre.

Article 26. Documentació d'ingrés.

Article 27. Expedient personal de l'estranger.

Article 28. Examen i dipòsit d'efectes i béns personals dels interns.

Article 29. Informació sobre els drets i les obligacions al nou intern.

Article 30. Reconeixement mèdic i entrevista amb el servei d'assistència social.

Article 31. Comunicació de l'ingrés a terceres persones.

Article 32. Lliurament d'elements d'acondiciament i abric.

Capítol II. Conduccions, desplaçaments i trasllats.

Article 33. Trasllat de l'intern a un altre centre.

Article 34. Desplaçaments per a la realització d'actuacions judicials, del Ministeri Fiscal o administratives.

Article 35. Desplaçaments per a consulta mèdica o ingrés hospitalari.

Article 36. Llibre registre de trasllats i desplaçaments.

Capítol III. Sortida del centre.

Article 37. Cessament de l'ingrés.

Article 38. Reingrés de l'intern al centre per impossibilitat de practicar l'expulsió, la devolució o el retorn.

Títol IV. Normes de convivència i règim interior.

Article 39. Aprovació de l'horari i de les mesures de règim interior del centre.

Article 40. Horari.

Article 41. Règim de les comunicacions.

Article 42. Visites de familiars i altres persones.

Article 43. Comunicacions telefòniques.

Article 44. Activitats recreatives.

Article 45. Pràctica religiosa.

Article 46. Tramesa i recepció de correspondència.

Article 47. Recepció de lliuraments i paquets.

Títol V. Formació del personal del centre i mecanismes de control i inspecció.

Capítol I. Formació i regles de conducta del personal dels centres.

Article 48. Formació del personal del centre.

Article 49. Regles de conducta del personal del centre.

Capítol II. Mecanismes de control i inspecció.

Article 50. Inspecció i control.

Article 51. Llibres registre.

Capítol III. Seguiment de la prestació dels serveis sanitaris, assistencials i socials.

Article 52. Reunions de seguiment de la prestació dels serveis sanitaris, assistencials i socials.

Títol VI. Mesures de seguretat.

Capítol I. Vigilància i seguretat dels centres.

Article 53. Mesures de vigilància i seguretat i competència per a la seva execució.

Article 54. Vigilància del centre i control d'accessos.

Article 55. Vigilància i control dels interns.

Article 56. Objectes prohibits i no autoritzats.

Capítol II. Mesures coercitives amb interns.

Article 57. Contenció o separació preventiva d'interns.

Títol VII. Participació i col·laboració de les organitzacions no governamentals.

Article 58. Participació en els serveis d'assistència social.

Article 59. Visites als centres de les organitzacions per a la defensa dels immigrants.

- Disposició addicional primera. Sala d'inadmissió.
- Disposició addicional segona. No-increment de despesa pública.
- Disposició addicional tercera. Publicació de dades.
- Disposició addicional quarta. Subscripció de convenis.
- Disposició transitòria única. Provisió de mitjans materials i humans.

TÍTOL I

Disposicions generals, característiques i estructura orgànica dels centres

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Naturalesa jurídica.*

1. Els centres d'internament el règim interior i el funcionament dels quals es regulen en aquest Reglament tenen la denominació de centres d'internament d'estrangers (d'ara endavant, centres).

2. Els centres són establiments públics de caràcter no penitenciari, dependents del Ministeri de l'Interior, destinats a la custòdia preventiva i cautelar d'estrangers per garantir-ne l'expulsió, la devolució o el retorn per les causes i en els termes que preveu la legislació d'estrangeria, i dels estrangers als quals s'hagi substituït la pena privativa de llibertat per la mesura d'expulsió, i el jutge o tribunal competent així ho acordi en aplicació del que disposa l'article 89.6 del Codi penal.

3. L'ingrés i l'estada en els centres tenen únicament finalitat preventiva i cautelar, i estan orientats a garantir la presència de l'estranger durant la substanciació de l'expedient administratiu i l'execució de la mesura d'expulsió, devolució o retorn.

4. El principi de proporcionalitat en els mitjans utilitzats i els objectius perseguits, el d'intervenció menys restrictiva i el d'atenció especialitzada a persones vulnerables reixen, entre d'altres, la gestió dels centres.

A aquests efectes s'entenen per persones vulnerables els menors, les persones discapacitades, els ancians, les dones embarassades, els pares sols amb fills menors i les persones que hagin patit una tortura, una violació o altres formes greus de violència psicològica, física o sexual.

Article 2. *Autorització i control judicial.*

1. Ningú pot ser internat en un centre sense que hi hagi una resolució dictada per l'autoritat judicial competent que expressament així ho autoritzi o ordeni.

2. En tot cas l'estranger internat queda a disposició del jutge o tribunal que va autoritzar o va ordenar l'internament.

3. A més, al jutge competent per al control de l'estada dels estrangers al centre li correspon conèixer, sense recurs ulterior, de les peticions i queixes que plantegin els interns en allò que afectin els seus drets fonamentals i visitar els centres quan conegui algun incompliment greu o ho consideri convenient.

CAPÍTOL II

Organització general i competències

Article 3. *Competències.*

1. Les competències de direcció, coordinació, gestió i inspecció dels centres corresponen al Ministeri de l'Interior i s'exerceixen a través de la Direcció General de la Policia, que també és responsable de la seva seguretat i vigilància, sense perjudici de les

facultats judicials concernents a l'autorització d'ingrés i al control de la permanència dels estrangers.

2. Correspon a la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres coordinar els ingressos i les sortides en els centres amb l'objecte d'optimitzar-ne l'ocupació.

3. Els centres estan sota la dependència orgànica i funcional de la plantilla policial on estiguin situats, sense perjudici de la competència superior de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres en la seva gestió i coordinació.

Article 4. Participació i col·laboració d'òrgans de l'Administració General de l'Estat i organitzacions no governamentals.

1. És competència del Ministeri de l'Interior la prestació de serveis d'assistència sanitària i socials en els centres, sense perjudici que aquestes prestacions es puguin concertar amb altres ministeris o amb entitats públiques o privades, a càrrec dels programes d'ajuda legalment establerts en les partides pressupostàries corresponents. S'ha de procurar que les condicions sanitàries i socials siguin similars en tots els centres.

2. El Ministeri de l'Interior ha de promoure especialment, d'acord amb el que preveu la disposició addicional quarta, la col·laboració de les institucions i les associacions dedicades a l'ajuda dels estrangers, que han de respectar en tot cas les normes de règim interior del centre. La col·laboració esmentada s'ha de promoure sense perjudici de les funcions específiques que tenen encomanades a l'article 62 bis.1.j) i 3 de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, de drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, i s'ha d'efectuar prèvia subscripció dels concerts, contractes o convenis corresponents i reconeixement de la seva condició d'entitats col·laboradores pel procediment que preveu l'article 15.

Article 5. Creació.

1. Els centres es creen, es modifiquen o se suprimeixen mitjançant una ordre del ministre de l'Interior.

2. Quan es produeixin situacions d'emergència que desbordin la capacitat dels centres, es poden habilitar altres centres d'ingrés temporal o provisional, i s'ha de procurar que les seves instal·lacions i serveis siguin similars als dels centres, i que els interns gaudeixin dels mateixos drets i garanties.

CAPÍTOL III

Organització interior dels centres

Article 6. Departaments i serveis.

Per a la cobertura dels serveis, cada centre ha de disposar, a més dels mitjans personals i materials necessaris, de les instal·lacions següents:

- a) Direcció i administració.
- b) Control d'entrada i sortida.
- c) Servei de vigilància.
- d) Assistència sanitària.
- e) Assistència social, jurídica i cultural.
- f) Menjador.
- g) Allotjament dels interns.
- h) Lavabos i dutxes.
- i) Locutori per a advocats i sala de visites.
- j) Espais adequats per a l'esbarjo.

Article 7. *Instal·lacions i mitjans bàsics.*

1. Totes les instal·lacions i dependències han de satisfer les condicions d'accessibilitat i higiene i han d'estar condicionades de manera que el volum d'espai, ventilació, aigua, enllumenat i calefacció s'ajustin a les normes d'habitabilitat i a les condicions climàtiques de la localitat on estigui ubicat el centre. Així mateix, han d'estar equipades del mobiliari suficient per fer-les aptes per a l'ús a què es destinen.

2. Els elements de construcció de les instal·lacions i els serveis han de ser els adequats, respecte a la seva resistència, durada i seguretat, per a un ús col·lectiu.

3. Els centres han de disposar de mòduls independents per permetre la separació per sexes dels interns.

S'ha de procurar que els interns que formin una unitat familiar estiguin junts i tinguin en la seva companyia els seus fills menors, i se'ls ha de facilitar, en la mesura que es pugui, allotjament separat que garanteixi un grau d'intimitat adequat.

Igualment, s'ha de procurar que les instal·lacions permetin la separació dels condemnats, internats en virtut de l'article 89.6 del Codi penal, o que tinguin antecedents penals, d'aquells altres que estiguin interns per la mera estada irregular a Espanya.

4. En els centres hi ha d'haver un servei d'assistència sanitària amb disponibilitat de personal, instrumental i equipament necessari per a l'atenció permanent i d'urgència dels interns.

Hi ha d'haver les dependències necessàries per a la permanència dels estrangers internats que, segons l'informe emès pel facultatiu, tot i que no requereixin atenció hospitalària per raó de la malaltia física o psíquica o toxicomania apreciada en el seu reconeixement, aconselli la seva separació de la resta dels internats, mesura que s'ha de comunicar immediatament al jutge competent per al control de l'estada dels estrangers al centre.

5. Hi ha d'haver instal·lacions adequades per a la realització d'activitats d'oci, entreteniment i esportives, així com un pati per al passeig dels interns.

6. Els centres han de disposar d'espai i mitjans suficients per a l'emmagatzematge segur dels equipatges i efectes personals dels interns, incloent-hi la custòdia de diners en efectiu i els objectes de valor.

7. Els centres han de disposar d'un nombre suficient de telèfons públics per al seu ús pels interns en els horaris i les condicions que es determinin.

CAPÍTOL IV

Estructura

Article 8. *Estructura.*

1. A cada centre hi ha d'haver les unitats i els serveis següents:

- a) Direcció.
- b) Unitat de seguretat.
- c) Administració.
- d) Junta de coordinació.
- e) Secretaria.
- f) Servei d'assistència sanitària.
- g) Servei d'assistència social, jurídica i cultural.

2. Els llocs de treball de les unitats i els serveis que integren els centres que impliquin funcions de direcció i seguretat, els han d'exercir funcionaris del Cos Nacional de Policia. Correspon a empleats de les administracions públiques el de la resta de serveis de caràcter assistencial, logístic i administratiu, sense perjudici del que estableixen els articles 14 i 15.

Article 9. *Direcció.*

1. Al capdavant de cada centre hi ha d'haver un director, nomenat pel director general de la Policia entre funcionaris de carrera del subgrup A1 del Cos Nacional de Policia, a proposta del comissari general d'Estrangeria i Fronteres. Depèn funcionalment de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres i de les unitats d'estrangeria corresponents des del punt de vista provincial o local, i, orgànicament, de la plantilla policial de la província on estigui ubicat el centre.

2. El director és responsable de garantir l'exercici dels drets dels interns, del funcionament correcte del centre, de la seva seguretat, tant exterior com interior, així com del manteniment de l'ordre i de la convivència correcta entre els estrangers interns i la resta de personal del centre.

3. Li corresponen les funcions següents:

a) Representar el centre en les relacions amb autoritats, centres, entitats o persones.
b) Impartir les directrius d'organització dels diferents serveis i coordinar i supervisar la seva execució, inspeccionar i corregir qualsevol deficiència que observi o li sigui oportunament comunicada per l'administrador o l'autoritat judicial competent. En concret, li correspon aprovar les normes de règim interior, prèvia consulta amb la junta de coordinació.

c) Impulsar, organitzar i coordinar les activitats, i adoptar les resolucions que siguin procedents.

d) Exercir la direcció de personal.

e) Vetllar per la integritat física del personal que estigui prestant serveis i de les persones internes.

f) Adoptar, dins de les seves competències, les mesures necessàries per assegurar l'ordre i la convivència entre els estrangers, així com el compliment dels seus drets, i imposar mesures als interns que no respectin les normes de convivència correcta o de règim interior.

g) Convocar i presidir la junta de coordinació.

h) Executar les resolucions de l'autoritat judicial per les quals s'acordi l'entrada, la sortida i el trasllat dels estrangers, així com les dictades pels jutges competents per al control de l'estada en els centres.

i) Donar resposta als escrits, les peticions i les queixes que puguin formular els interns de conformitat amb el que preveu el present Reglament, i, si excedeixen el seu àmbit d'atribucions, traslladar-los a l'autoritat competent per a la seva resolució.

j) Ordenar la submissió a reconeixement mèdic dels interns, quan hi hagi causes de salut col·lectiva apreciades pel servei mèdic i a sol·licitud d'aquest. La decisió adoptada s'ha de comunicar sense dilació al jutge competent per al control de l'estada dels estrangers en el centre.

k) Autoritzar, quan la urgència del cas ho justifiqui, i s'hagin de portar a terme fora de l'horari general, les visites de familiars o terceres persones.

l) Acceptar o denegar les sol·licituds de reserva de plaça formulades per les brigades o grups d'estrangeria, seguint les directrius impartides per la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres. Així mateix, ha de ser l'òrgan d'interconnexió i comunicació amb la unitat policial corresponent que tramiti l'expedient d'expulsió, devolució o retorn, a la qual ha de donar curs de les incidències que puguin sorgir i que directament o indirectament afectin, d'alguna manera, el procediment esmentat.

m) Vetllar per la custòdia dels llibres registre i pel compliment del que s'hi anoti.

n) Traslladar als seus superiors les iniciatives que consideri necessàries per millorar el funcionament del centre i sotmetre a la seva aprovació les iniciatives que no li correspongui adoptar, tant les que pugui apreciar directament com les que així consideri a proposta de l'administrador.

ñ) Les altres que li atribueixi l'ordenament jurídic vigent.

4. En casos d'absència, vacant o malaltia del director, l'ha de substituir el cap de la unitat de seguretat.

Article 10. *Junta de coordinació.*

1. En cada centre s'ha de constituir una junta de coordinació com a òrgan col·legiat, integrada pel director, que la presideix, i per l'administrador i els responsables de la unitat de seguretat i dels serveis d'assistència sanitària i social, així com pel secretari de direcció, que actua com a secretari.

2. Aquesta junta exerceix funcions consultives en relació amb les matèries següents:

- a) Normes de règim interior del centre.
- b) Directrius i instruccions d'organització dels diferents serveis i programació d'activitats.
- c) Criteris d'actuació establerts per a casos d'alteració de l'ordre o quan no es respectin les normes de convivència i règim interior.
- d) Elaboració dels informes que siguin necessaris per resoldre sobre les peticions i les queixes que formulin els interns.

3. La junta de coordinació s'ha de reunir en sessió ordinària una vegada al mes i en sessió extraordinària totes les vegades que ho consideri necessari el seu president. El seu funcionament s'ha d'ajustar al que disposa el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 11. *Unitat de seguretat.*

1. La unitat de seguretat ha d'estar integrada pels efectius del Cos Nacional de Policia que es considerin idonis per a la custòdia i la vigilància del centre, amb dependència funcional de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres i orgànica de la plantilla policial de la província en la qual estigui ubicat el centre.

2. Al capdavant de la unitat hi ha d'haver un cap nomenat pel director general de la Policia entre funcionaris de carrera del subgrup A1 del Cos Nacional de Policia, a proposta del comissari general d'Estrangeria i Fronteres.

3. El cap de la unitat de seguretat, a més de substituir el director en els casos esmentats a l'article 9.4, ha d'exercir les funcions següents:

- a) Exercir el comandament directe del personal que integra la unitat, sense perjudici de les competències que corresponguin al director.
- b) Impartir les directrius d'organització necessàries per a un funcionament correcte de la vigilància i la custòdia dels estrangers, per a la qual cosa pot sol·licitar totes les dades que siguin necessàries dels diferents serveis.
- c) Adoptar, en primera instància, per raons d'urgència, les mesures necessàries per restablir i assegurar l'ordre i la convivència entre els estrangers internats, sense perjudici del criteri superior del director.
- d) Verificar el compliment de les normes de règim interior, i donar compte al director de les disfuncions i les irregularitats detectades.
- e) Comprovar el compliment estricte dels requisits que preveu aquest Reglament per a l'entrada, la sortida o el trasllat d'estrangers dels centres, així com per a les inspeccions, els registres i els exàmens personals que es puguin practicar tant dels interns com dels visitants.
- f) Ordenar la incoació dels atestats policials que siguin necessaris sobre la base de conductes que puguin ser constitutives de delictes o falta.

4. La unitat de seguretat ha d'assumir la protecció, la custòdia i el manteniment de l'ordre, tant de l'interior com de l'exterior de les instal·lacions. En les zones o els espais en què raons de seguretat així ho aconsellin, es pot prestar servei sense armes de foc. Aquesta mesura, l'ha de proposar el director del centre i l'ha d'autoritzar la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres.

Article 12. *Administració.*

1. Sota la dependència del director, cada centre ha de disposar d'un administrador, designat entre funcionaris de carrera de les administracions públiques pertanyents al subgrup A1 o al subgrup A2. A l'administrador li correspon dirigir els serveis assistencials, administratius i logístics, i cuidar els nivells de qualitat i cost dels béns i serveis, sense perjudici de les competències reconegudes al director en aquest Reglament.

2. En concret, li corresponen les funcions següents:

a) Coordinar l'actuació del personal que presti els seus serveis en el centre, exclòs el personal de seguretat i el secretari.

b) Vetllar perquè els diferents serveis es portin a terme dins de l'horari establert.

c) Rebre les queixes i els suggeriments que presentin tant el personal del centre com els interns de conformitat amb el que disposa aquest Reglament.

d) Traslladar al director les deficiències que apreciï o que li comuniquin el personal o els interns.

e) Proposar al director del centre l'eventual alteració o variació en l'horari de la prestació de determinats serveis quan hi hagi circumstàncies que així ho aconsellin.

f) Vetllar pel compliment de les instruccions donades pel personal del servei sanitari en matèria d'alimentació, acondicionament i neteja, o de les mesures aconsellades per les creences religioses dels interns.

g) Assegurar que els diferents serveis que integren l'assistència social als interns es portin a terme i garantir la llibertat, la dignitat i la intimitat d'aquests i de la resta de personal del centre.

h) Vetllar pel compliment de les instruccions o directrius adoptades pel director del centre sobre qualssevol serveis d'índole assistencial, logística i administrativa.

Article 13. *Secretaria.*

1. A cada centre hi ha d'haver una secretaria de la qual és responsable el secretari, que a la vegada l'és del centre, i el nomenament del qual ha de recaure entre funcionaris de carrera del subgrup A2 o del subgrup C1 del Cos Nacional de Policia.

2. Depèn del director, a qui ha de donar compte de les irregularitats o deficiències que apreciï, i ha de vetllar pel compliment de les instruccions rebudes d'ell. És el responsable que els ingressos s'efectuïn amb la documentació establerta, així com que els diferents assentaments i anotacions es facin en els llibres registre del centre, els quals han de quedar sota la seva custòdia i conservació.

3. Igualment, ha de ser el que rebí, transmeti i empleni els diferents tràmits documentals amb la unitat policial que gestioni l'expedient corresponent en virtut del qual s'hagi autoritzat i romangui l'estranger internat, així com els que s'hagin de comunicar directament al jutge d'instrucció que hagi autoritzat l'ingrés, o al jutge competent per al control de l'estada dels estrangers en el centre.

Article 14. *Servei d'assistència sanitària.*

1. A cada centre hi ha d'haver un servei d'assistència sanitària sota la responsabilitat d'un metge pertanyent a l'Administració General de l'Estat, que ha d'estar auxiliat en les seves comeses, almenys, per un ajudant tècnic sanitari o diplomad o graduat universitari en infermeria. La Direcció General de la Policia ha de disposar el que sigui necessari per garantir l'adaptació d'aquest servei a les necessitats existents en cada moment al centre, en funció del nivell d'ocupació.

2. Correspon al servei d'assistència sanitària, a més de l'atenció sanitària, mèdica i farmacèutica dels estrangers internats, la inspecció dels serveis d'higiene, i ha d'informar i proposar a la direcció, per a la seva aprovació i previ examen de la junta de coordinació, les mesures necessàries i suficients, en relació amb:

a) L'estat, la preparació i la distribució dels aliments, que han de ser els adequats per al manteniment d'una dieta normal dels estrangers internats, i tenint en consideració

les adaptacions necessàries en cas de malaltia o creença religiosa, o d'una especial que, segons el parer del facultatiu, requereixin determinats estrangers.

b) La neteja i la higiene dels estrangers internats, així com de la seva roba i pertinences.

c) La higiene, la calefacció, la il·luminació i la ventilació de les dependències.

d) Els serveis de control periòdic de la salubritat.

e) La prevenció d'epidèmies i l'adopció de mesures d'aïllament de pacients infectocontagiosos.

3. A fi de cobrir la necessitat eventual d'hospitalització dels estrangers internats, així com d'assistència mèdica especialitzada, la Direcció General de la Policia pot subscriure acords, convenis o contractes amb altres ministeris, administracions públiques i entitats públiques o privades, de conformitat amb la normativa vigent en matèria de contractació del sector públic, i a càrrec dels programes establerts a les partides pressupostàries corresponents.

Article 15. *Serveis d'assistència social, jurídica i cultural.*

1. Els centres han de disposar dels serveis corresponents d'assistència social i cultural als estrangers internats, atesos per treballadors socials, sota la dependència directa del director, a qui s'han de sotmetre, per a la seva aprovació, els plans o els projectes d'actuació oportuns, prèvia anàlisi d'aquests per la junta de coordinació.

2. La prestació de serveis d'assistència social que es facilitin en els centres, la pot concertar la Direcció General de la Policia amb òrgans d'altres ministeris o pertanyents a altres administracions públiques o mitjançant la subscripció d'acords, convenis o contractes, de conformitat amb la normativa vigent en matèria de contractació del sector públic, amb entitats públiques o privades i amb organitzacions no governamentals o altres sense ànim de lucre, amb experiència en la col·laboració en la prestació d'aquests serveis.

En tot cas, el personal integrant dels serveis d'assistència social ha de tenir formació o coneixements adequats en matèria de drets humans, estrangeria, protecció internacional, mediació intercultural, així com d'enfocament de gènere i violència contra les dones.

3. L'assistència social i cultural s'ha d'orientar fonamentalment a la resolució dels problemes sorgits als estrangers internats i, si s'escau, a les seves famílies, com a conseqüència de la situació d'ingrés, en especial els relacionats amb la interpretació de llengües, les relacions familiars amb l'exterior o la tramitació de documents.

4. Els centres han de disposar de dependències que assegurin la confidencialitat de l'orientació jurídica que presti a l'intern el seu advocat.

S'han de subscriure acords de col·laboració amb els col·legis d'advocats a fi d'establir les condicions de funcionament del servei d'assistència jurídica, encarregat d'assistir jurídicament els interns que ho sol·licitin.

TÍTOL II

Estatut jurídic dels estrangers internats

Article 16. *Drets dels interns.*

1. Totes les activitats efectuades en els centres s'han de portar a terme salvaguardant els drets i les llibertats reconeguts als estrangers per l'ordenament jurídic, sense més limitacions que les que siguin necessàries, de conformitat amb el contingut i la finalitat de la mesura judicial d'internament acordada.

2. En particular i en atenció a la seva situació, es garanteixen als estrangers internats, des del seu ingrés i durant el temps de permanència al centre, els drets següents:

a) A ser informat de la seva situació en un idioma que li sigui intel·ligible, així com de les resolucions judicials i administratives que l'afectin.

- b) Que es vetlli pel respecte a la seva vida, integritat física i salut, sense que en cap cas pugui ser sotmès a tractes degradants o vexatoris, i que es preservin la seva dignitat i intimitat. Les persones internades s'han de designar pel seu nom, llevat de manifestació expressa en contra de l'interessat.
- c) A facilitar-li l'exercici dels drets reconeguts per l'ordenament jurídic, sense més limitacions que les derivades de la seva situació d'internament, i en especial quan se sol·liciti protecció internacional o quan sigui víctima de violència de gènere, de tràfic d'éssers humans o de violència sexual.
- d) A no ser objecte de discriminació per raó d'origen, inclòs el racial o ètnic, sexe, orientació o identitat sexual, ideologia, religió o creences, malaltia, discapacitat o qualsevol altra circumstància personal o social.
- e) A rebre assistència mèdica i sanitària adequada i ser atès pels serveis d'assistència social del centre.
- f) A rebre un seguiment mèdic especial, per a les dones de les quals es tingui constància que estan embarassades.
- g) Que es comuniqui immediatament el seu ingrés o el seu trasllat a la persona que designi a Espanya i al seu advocat, així com a l'oficina consular del país del qual és nacional.
- h) A ser assistit d'un advocat, que se li proporciona d'ofici, si s'escau, i a comunicar-s'hi reservadament, fins i tot fora de l'horari general del centre, quan la urgència del cas ho justifiqui.
- i) A comunicar-se en l'horari establert al centre, amb els seus familiars, funcionaris consulars del seu país o altres persones, dret que només es pot restringir en virtut d'una resolució judicial.
- j) A ser assistit d'un intèrpret si no comprèn o no parla castellà, de manera gratuïta si no té mitjans econòmics.
- k) A tenir en la seva companyia els seus fills menors, sempre que el Ministeri Fiscal informi favorablement sobre aquesta mesura i al centre hi hagi mòduls que garanteixin la unitat i la intimitat familiar.
- l) A entrar en contacte amb organitzacions no governamentals i organismes nacionals, internacionals i no governamentals de protecció d'immigrants.
- m) A fer, en el moment del seu ingrés, dues comunicacions telefòniques gratuïtes: amb el seu advocat i amb un familiar o persona de confiança resident a Espanya.
- n) A presentar queixes i peticions en defensa dels seus drets i interessos legítims, de conformitat amb el que preveu aquest Reglament, que s'han de remetre, preservant el seu secret, de manera immediata al seu destinatari.

Article 17. *Protecció de dades de caràcter personal.*

1. Les dades de caràcter personal incloses en l'expedient personal de l'estranger i en els llibres registre als quals es refereix l'article 51 no s'han de tractar ni cedir per a cap finalitat diferent de la de gestionar la situació del sotmès a internament i les funcions de vigilància i control, així com les de seguretat, salubritat i convivència de tot el personal del centre i de l'activitat d'aquests.

2. El tractament de les dades de salut l'ha de portar a terme únicament el personal que presti les funcions d'assistència sanitària que estableix l'article 14. La direcció, no obstant això, pot accedir a les dades que siguin estrictament imprescindibles, si s'escau, per ordenar els trasllats als quals es refereixen els articles 30.2 i 35.1, així com per adoptar totes les mesures necessàries en garantia de la seguretat, la salubritat i la convivència de tot el personal del centre i de l'activitat d'aquests.

3. Quan la prestació dels serveis d'assistència sanitària i social sigui objecte de concertació en els termes que preveuen els articles 14 i 15, les entitats que portin a terme la prestació dels serveis tenen la condició d'encarregat del tractament, i queden sotmeses al que disposa la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

Article 18. *Deures dels interns.*

1. Mentre duri el seu internament al centre, els estrangers han de complir els deures següents:

a) Romandre en el centre a disposició de l'òrgan judicial que n'hagi autoritzat o ordenat l'internament.

b) Observar les normes per les quals es regeix el centre i complir les instruccions generals impartides per la direcció i els particulars que rebin dels funcionaris i empleats en l'exercici legítim de les seves funcions, encaminades al manteniment de l'ordre i la seguretat, així com les relatives al seu propi acondicionament i higiene i la neteja del centre.

c) Mantenir una activitat cívicament correcta i de respecte amb els funcionaris i empleats, amb els visitants i amb els altres estrangers internats, i abstenir-se de proferir insults o amenaces contra aquests, o de promoure o intervenir en agressions, baralles, desordres i altres actes individuals o col·lectius que alterin la convivència.

d) Conservar en bon estat les instal·lacions materials, el mobiliari i la resta d'efectes, i evitar el deteriorament o la inutilització deliberada, tant d'aquests com dels béns o les pertinences de la resta d'estrangers internats o funcionaris.

e) Sotmetre's a reconeixement mèdic a l'entrada i la sortida del centre, així com en els casos en què, per raons de salut col·lectiva, apreciades pel servei d'assistència sanitària i a instància d'aquest, ho disposi el director. En cas de negativa de l'intern, és necessari sol·licitar autorització judicial prèvia del jutge competent per al control de l'estada al centre.

2. Així mateix, l'intern ha de ser reconegut pel servei d'assistència sanitària si es produeix un fet excepcional que ho aconselli o es donen determinades eventualitats al centre que indiquin la conveniència de ser reconegut. En cas de negativa s'ha d'actuar de conformitat amb el que estableix l'apartat anterior.

Article 19. *Peticions, queixes i recursos.*

1. Els estrangers internats poden formular les peticions o les queixes, o interposar els recursos que corresponguin, davant els òrgans administratius o judicials competents o davant el Ministeri Fiscal. Així mateix, els estrangers internats poden adreçar peticions i queixes al Defensor del Poble i als organismes i les institucions que considerin oportú. En tots dos casos també les poden presentar al mateix director.

2. Les peticions, les queixes i els recursos a què es refereix l'apartat anterior es poden presentar en el mateix registre del centre, de conformitat amb les previsions de l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i amb els efectes que preveu la norma esmentada. En aquests casos, s'ha de facilitar a l'interessat una còpia segellada de la primera pàgina i s'ha de remetre amb la màxima urgència al seu destinatari, i s'ha de deixar constància en el registre de la data i l'hora de la seva presentació, la identificació de l'interessat i el destinatari al qual s'envia; això sense perjudici del dret dels interessats a obtenir una còpia segellada dels documents que presentin, si els aporten i ho sol·liciten.

A aquest efecte, tots els centres han de disposar d'un llibre registre de peticions i queixes, compost per impresos normalitzats i degudament numerats a disposició dels interns.

3. Les resolucions que s'adoptin sobre això han de ser motivades i s'han de notificar als interessats, amb expressió, si s'escau, dels recursos que siguin procedents, els terminis per interposar-los i els òrgans davant els quals s'han de presentar.

Article 20. *Entrevista personal amb el director.*

Tots els estrangers internats tenen dret a sol·licitar una entrevista personal amb el director a fi de formular peticions i queixes sobre aspectes relatius al funcionament del centre; les poden presentar per escrit i, si ho volen, en un sobre tancat, cas en què se'ls ha d'expedir el rebut corresponent.

TÍTOL III

Procediments d'actuació: ingressos, sortides, trasllats i conduccions

CAPÍTOL I

De l'ingrés als centres

Article 21. *Requisits legals de l'ingrés i termini màxim d'estada.*

1. L'ingrés als centres només es pot dur a terme en virtut d'una resolució de l'autoritat judicial competent, en els casos i amb els efectes que preveuen la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, i l'article 89.6 del Codi penal.

2. El període d'internament s'ha de mantenir pel temps imprescindible per als fins de l'expedient i no pot excedir en cap cas els seixanta dies.

La decisió judicial que l'autoritzi, atenent les circumstàncies concurrents en cada cas, pot establir un període màxim de durada de l'internament inferior a l'esmentat.

3. Es pot sol·licitar un nou internament de l'estranger, per les mateixes causes que van determinar l'internament anterior, quan tot i haver estat ingressat amb anterioritat no hagi complert el termini màxim de seixanta dies, pel període que queda fins a complir-lo. Igualment es poden sol·licitar nous ingressos de l'estranger si obeeixen a causes diferents, en aquest cas per la totalitat del temps legalment establert.

Article 22. *Reserva de plaça.*

Amb caràcter previ a la sol·licitud de l'internament davant l'autoritat judicial, l'instructor de l'expedient administratiu ha de tramitar la reserva de plaça en un centre, d'acord amb el procediment que estableix la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres.

Article 23. *Sol·licitud d'internament derivada d'un expedient administratiu d'expulsió, devolució o denegació d'entrada.*

1. La sol·licitud d'ingrés s'ha de formalitzar de manera motivada davant l'autoritat judicial, segons el que estableix la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, per l'instructor de l'expedient administratiu.

2. L'instructor que sol·liciti l'autorització d'internament d'un estranger ha de disposar la seva presentació davant el jutge d'instrucció competent, juntament amb els documents que formin part de l'expedient o la resolució d'expulsió, devolució o denegació d'entrada.

3. Així mateix, l'instructor ha d'aportar al jutge un certificat de tots els períodes d'internament en un centre o centres per l'estranger esmentat dels quals es tingui constància, amb indicació dels expedients administratius dels quals van derivar aquestes mesures cautelars i els jutjats que les van acordar, així com de la seva resolució.

Article 24. *Internament en aplicació de l'article 89.6 del Codi penal.*

El jutge o el tribunal que acordi l'expulsió d'un estranger en els casos que preveu l'article 89.6 del Codi penal és el competent per ordenar el seu ingrés en un centre amb la finalitat d'assegurar l'execució de la resolució.

Article 25. *Presentació de l'estranger per al seu ingrés en el centre.*

1. Acordat l'internament per l'autoritat judicial, els funcionaris de la brigada o grup policial d'estrangeria corresponent han de disposar dels mitjans necessaris per efectuar el trasllat de l'estranger al centre que se li hagi assignat.

2. L'ingrés d'un estranger en un centre s'ha de portar a terme mitjançant la seva presentació davant els funcionaris de la unitat de seguretat en el control d'entrada, a qualsevol hora del dia o de la nit, els quals, una vegada acordada la recepció del detingut,

han d'expedir un rebut acreditatiu del lliurament als funcionaris policials comissionats per al seu trasllat i presentació per unir-lo a l'expedient d'expulsió.

Article 26. Documentació d'ingrés.

1. Els funcionaris policials que presentin l'estranger han de fer lliurament, per unir-lo a l'expedient personal de l'ingressat, dels documents següents:

- a) Còpia de les diligències d'iniciació, ordenació i instrucció de l'expedient d'expulsió i, si s'escau, de la resolució recaiguda, si ja ha tingut lloc.
- b) Resolució judicial en la qual s'acordi l'ingrés.
- c) Nom, adreça i telèfon de l'advocat que assisteixi l'interessat, del consolat, l'ambaixada o la representació diplomàtica del país al qual pertanyi i dels seus familiars residents a Espanya, si n'hi ha i així consta a l'expedient d'expulsió. També ho pot comunicar l'interessat en el moment de l'ingrés.
- d) Full informatitzat d'antecedents policials.
- e) Ressenya fotogràfica i decadactilar.
- f) Documentació personal de l'estranger, si n'hi ha.
- g) Relació de béns d'ús personal o particular, que s'han d'adjuntar en un sobre o una bossa degudament tancats.
- h) En cas que l'estranger presenti alguna lesió produïda amb caràcter previ al seu ingrés, s'ha d'adjuntar necessàriament el comunicat facultatiu de lesions corresponent.
- i) En cas que es disposi de certificats mèdics de l'interessat, prescripcions i tractaments mèdics que ha de seguir, s'han d'aportar en un sobre tancat adreçat al servei d'assistència sanitària del centre.

2. Els documents lliurats d'acord amb l'apartat anterior han de constar degudament relacionats, per duplicat, en un document l'original del qual s'ha de lliurar als funcionaris del centre, que n'han de tornar signada una còpia com a justificant de recepció.

3. En cas que falti algun dels documents enumerats en aquest article, els responsables del centre han d'instar l'esmena d'aquesta deficiència tan aviat com sigui possible.

Article 27. Expedient personal de l'estranger.

1. S'ha d'obrir un expedient personal a cadascun dels estrangers que ingressin al centre, en el qual s'han d'incloure tots els documents relatius a la seva situació personal. L'intern el pot consultar i obtenir una còpia completa o parcial de l'expedient. També pot autoritzar un representant degudament acreditat a fer-ho en nom seu.

2. Simultàniament a l'obertura de l'expedient, s'ha de procedir a emplenar les fitxes següents:

- a) Fitxa individual de l'intern, amb totes les seves dades personals, les relatives a l'expedient administratiu, les mesures judicials acordades i la ressenya detallada de les seves entrades, sortides i trasllats del centre amb indicació de la causes.
- b) Fitxa de comunicacions, amb les dades conegudes que permetin facilitar la comunicació amb els advocats, les autoritats consulars, els familiars i els amics de l'internat.

3. A més, l'ingrés ha de donar lloc a les anotacions oportunes en el llibre registre d'entrades i sortides.

Article 28. Examen i dipòsit d'efectes i béns personals dels interns.

1. Si és necessari per motius de seguretat, s'ha de procedir, en el moment de l'ingrés, a efectuar l'examen personal de l'estranger en els termes legalment previstos, i retirar-li, de conformitat amb el procediment que estableix aquest Reglament, els objectes

no autoritzats i intervenir els prohibits. S'ha de procedir de la mateixa manera, si s'escau, en els ingressos successius que es puguin produir.

2. L'interessat pot lliurar, per al seu dipòsit a la caixa forta del centre, els objectes de valor i els diners de curs legal que tingui, així com els equipatges i els objectes que no siguin d'utilitat per a la seva estada al centre, i pot accedir a les seves propietats quan ho consideri oportú, dins dels horaris que estableixen les normes de règim interior. Aquests efectes, instruments, objectes i diners queden sota la custòdia del centre, i els hi han de tornar a la sortida.

3. S'ha d'estendre una acta de dipòsit d'efectes i béns de l'intern, en la qual s'han de ressenyar tots els béns retirats a l'intern i lliurats en dipòsit, que han de signar el funcionari actuant i l'interessat i en la qual s'han d'anar anotant tots els lliuraments o canvis que es vagin produint en aquest dipòsit durant l'estada de l'intern al centre. La custòdia dels efectes i béns esmentats és responsabilitat de la unitat de seguretat.

Article 29. *Informació sobre els drets i les obligacions al nou intern.*

Els estrangers tenen dret a ser informats al seu ingrés de la seva situació, i se'ls ha de lliurar un butlletí informatiu, redactat en el seu idioma o en un altre que li sigui intel·ligible, amb informació sobre els seus drets i obligacions, de les normes de règim interior i de convivència a les quals ha d'ajustar la seva conducta, de les normes disciplinàries aplicables, del seu dret a adreçar peticions i queixes al jutge competent per al control de l'estada al centre quan consideri vulnerats els seus drets fonamentals i dels mitjans per formular peticions i queixes.

Article 30. *Reconeixement mèdic i entrevista amb el servei d'assistència social.*

1. Després de l'ingrés al centre els estrangers han de ser sotmesos a examen pel servei d'assistència sanitària del centre, amb l'objecte de conèixer si pateixen malalties de tipus físic o psíquic o presenten quadre de toxicomania i disposar a aquest efecte el tractament adequat. Si el tipus de malaltia o patiment, segons el parer del facultatiu, fa aconsellable el seu ingrés en un centre hospitalari, ha d'elevat una proposta motivada en aquest sentit al director, qui ha d'adoptar les mesures necessàries per portar-lo a efecte, i ha de donar compte al jutge o tribunal a la disposició del qual estigui l'estranger.

2. Si en el reconeixement es detecten lesions, el servei d'assistència sanitària del centre ha de procedir a elaborar el comunicat facultatiu corresponent i, si és necessari, ha d'ordenar el trasllat del pacient a un centre hospitalari de conformitat amb el procediment que estableix aquest Reglament. En tot cas, s'ha de fer constar si les lesions són anteriors a l'entrada al centre o no i si havien estat prèviament descrites o no en el part facultatiu de lesions que preveu l'article 26.1.h). Si no estaven descrites en el comunicat facultatiu inicial, el servei d'assistència sanitària, a més de posar-ho en coneixement del director, ha de remetre el comunicat de lesions al jutjat d'instrucció del partit judicial on estigui establert el centre.

3. Així mateix, en el termini més breu possible, el servei d'assistència social ha d'entrevistar el nou intern.

Article 31. *Comunicació de l'ingrés a terceres persones.*

1. Formalitzat l'ingrés, els responsables del centre l'han de comunicar a l'advocat que consti a l'expedient respectiu, així com a l'ambaixada o al consolat del país de l'interessat, i al Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació.

2. S'ha de permetre que l'estranger es comuniqui telefònicament, de manera gratuïta la primera vegada, amb el seu advocat i amb un familiar o una altra persona de la seva confiança residents a Espanya.

Article 32. *Lliurament d'elements d'acondiament i abrís.*

1. En el moment de l'ingrés s'ha de fer lliurament a l'intern, almenys, dels elements següents que, si és necessari, s'han de reposar periòdicament:

- a) Equip d'articles bàsics per a la higiene personal diària.
- b) Tovallols.
- c) Roba de llit.

2. Si s'aprecia que l'intern no disposa de roba o calçat adequat per a la permanència en el centre, se n'hi ha de proveir.

CAPÍTOL II

Conduccions, desplaçaments i trasllats

Article 33. *Trasllat de l'intern a un altre centre.*

1. El trasllat de l'intern a un altre centre, l'ha d'acordar el jutge o el tribunal que va autoritzar l'internament o el va acordar. El pot sol·licitar la unitat policial que va demanar l'internament, amb l'informe previ de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres. Si l'intern té peticions o queixes per vulneració de drets fonamentals pendents davant el jutge de control d'estada, la unitat policial ha d'obtenir amb caràcter previ l'autorització d'aquest.

2. Per fer efectiu el trasllat, el personal responsable del centre ha de lliurar l'estranger, juntament amb les seves pertinences i una còpia del seu expedient personal, als funcionaris del Cos Nacional de Policia comissionats per a la seva conducció, i ha de deixar constància documental de tot això a la diligència corresponent, que han de signar els funcionaris esmentats. Una vegada rebut l'estranger al centre de destinació, s'han de practicar les mateixes actuacions previstes per a l'ingrés.

Article 34. *Desplaçaments per a la realització d'actuacions judicials, del Ministeri Fiscal o administratives.*

1. El director ha d'autoritzar el desplaçament dels estrangers internats amb vista a compareixences o actuacions judicials o del Ministeri Fiscal. També l'ha d'autoritzar per a la realització dels tràmits necessaris en la instrucció dels expedients d'expulsió, devolució o denegació d'entrada. S'ha de deixar constància d'aquests desplaçaments en el seu expedient personal, amb expressió de la data i l'hora de sortida i tornada.

2. Els desplaçaments s'han de comunicar al jutge o tribunal a la disposició del qual estigui l'estranger, quan no sigui l'autoritat que els hagi sol·licitat.

Article 35. *Desplaçaments per a consulta mèdica o ingrés hospitalari.*

1. Quan segons el parer del facultatiu del centre, recollit en l'informe corresponent i adjuntat al seu expedient, sigui necessària l'hospitalització o l'assistència mèdica especialitzada de l'intern fora del centre, n'ha d'assabentar el director perquè disposi el que sigui convenient per al seu trasllat al centre hospitalari o assistencial corresponent. Qualsevol desplaçament per a hospitalització o consulta externa s'ha de comunicar immediatament al jutge o tribunal a la disposició del qual estigui l'estranger.

2. En absència del facultatiu mèdic, i quan es donin raons d'especial urgència que ho facin aconsellable, es pot actuar de conformitat amb l'apartat anterior a iniciativa del director o de la persona que el substitueixi.

3. Acordada la conducció, el director ha de sol·licitar de la comissaria de policia de la localitat on estigui ubicat el centre l'adopció de les mesures necessàries per garantir la custòdia de l'intern.

Article 36. *Llibre registre de trasllats i desplaçaments.*

Tots els trasllats i desplaçaments s'han de diligenciar degudament en el llibre registre de trasllats i desplaçaments.

CAPÍTOL III

Sortida del centre

Article 37. *Cessament de l'ingrés.*

1. El cessament de l'ingrés, l'ha d'adoptar el director en els casos següents:
  - a) Quan l'acordi l'autoritat judicial competent.
  - b) Quan l'acordi la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres, de conformitat amb el que preveu l'article 62.3 de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener.
  - c) Quan es tingui constància que l'expulsió, la devolució o el retorn no es pot portar a efecte.
  - d) Quan es compleixi el termini establert en la interlocutòria judicial d'ingrés o en la seva pròrroga o venci el termini màxim de seixanta dies.
  - e) Quan s'hagi de procedir a l'execució immediata de l'ordre d'expulsió, devolució o retorn.
  - f) Quan hi hagi raons mèdiques, degudament fundades i justificades pel facultatiu del centre, que es considerin necessàries per a la salut de l'intern.
2. S'ha d'assabentar de la sortida del centre l'autoritat judicial que va acordar l'internament.
3. Quan l'internament s'hagi dut a terme en aplicació de l'article 89.6 del Codi penal i l'expulsió no es pugui portar a efecte o venci el termini màxim d'internament, el director ho ha de comunicar a la brigada o unitat d'estrangeria respectiva, que n'ha d'assabentar, amb antelació suficient, l'autoritat judicial que va acordar el seu ingrés, cinc dies abans del compliment del termini màxim esmentat, als efectes que aquesta acordi el que consideri procedent».
4. En el moment de la sortida s'han de tornar a l'intern totes les pertinences prèviament dipositades, prèvia signatura de l'he rebut corresponent. Així mateix, se li ha de lliurar un certificat del període d'internament i si ha de prosseguir algun tractament mèdic, un informe facultatiu sobre la seva situació sanitària i proposta terapèutica.
5. S'ha de deixar constància de la sortida en el llibre registre d'entrades i sortides mitjançant la inclusió, a l'expedient de l'intern, dels documents següents:
  - a) Diligència de sortida del centre.
  - b) Còpia de la interlocutòria judicial o resolució administrativa per la qual s'acorda el cessament de l'internament o còpia de l'ordre d'expulsió, devolució o retorn.
6. Si la sortida és per fer efectiva l'ordre d'expulsió, devolució o retorn, l'intern s'ha de lliurar als funcionaris policials encarregats del seu trasllat a la frontera, i s'ha de formalitzar, a aquest efecte, la diligència oportuna. En la resta casos, la sortida s'ha de produir, prèvia signatura per l'intern de la diligència oportuna o, si s'escau i d'acord amb el que disposa l'apartat 3, el seu trasllat al centre penitenciari.

Article 38. *Reingrés de l'intern al centre per impossibilitat de practicar l'expulsió, la devolució o el retorn.*

1. Quan s'hagi produït la sortida de l'intern per a l'execució de l'expulsió, la devolució o el retorn i finalment la mesura, per qualsevol causa, no s'hagi pogut portar a efecte, s'ha de procedir al seu reingrés al centre pel termini que resti fins al màxim autoritzat legalment o judicialment en la interlocutòria d'internament, sempre que no hi hagi constància de la

impossibilitat de portar a terme la seva repatriació, cas en què s'ha d'actuar de conformitat amb el que es preveu per als supòsits que preveu l'article 37.1.c) i 2.

2. El reingrés està subjecte a les disposicions relatives a l'ingrés. En tot cas, juntament amb l'estranger, s'ha de lliurar als responsables del centre l'informe policial detallat de les circumstàncies que hagin impedit l'execució de l'expulsió, la devolució o el retorn i, en cas que l'estranger presenti lesions, l'informe mèdic preceptiu. De tot això s'ha de donar compte immediatament a l'autoritat judicial que va acordar l'internament.

3. S'ha de fer constar en el llibre registre d'entrades i sortides la causa que motiva el reingrés, així com la seva comunicació a l'autoritat judicial.

TÍTOL IV

Normes de convivència i règim interior

Article 39. *Aprovació de l'horari i de les mesures de règim interior del centre.*

El director, prèvia consulta amb la junta de coordinació, ha de determinar l'horari i les mesures de règim interior que siguin adequades per garantir en qualsevol moment la seguretat i l'ordre del centre i una convivència pacífica entre els estrangers internats, i ha d'organitzar les activitats que s'han de portar a terme, i fomentar la participació d'aquests. Ha de procurar atendre els seus suggeriments en l'organització de les activitats, així com en el desenvolupament dels serveis alimentaris.

Article 40. *Horari.*

1. L'horari ha de determinar el règim d'activitats diàries a acomplir pels estrangers internats durant la jornada diürna, tenint en compte les estacions de l'any i la climatologia pròpia del lloc on estigui ubicat, sense que, en cap cas, aquesta jornada pugui començar abans de les vuit hores ni acabar després de les vint-i-quatre hores de cada dia.

2. L'horari d'activitats ha de fer especial referència als actes de neteja i higiene personal, visita mèdica, àpats, visites externes, comunicacions telefòniques, passeig a l'aire lliure, oci i descans. Excepte per raons especials o d'urgència degudament justificades, tothom ha de complir puntualment l'horari establert.

3. El temps s'ha de distribuir de manera que es garanteixin vuit hores diàries per al descans nocturn, així com, almenys, quatre hores de passeig diürn.

Article 41. *Règim de les comunicacions.*

1. Els estrangers internats poden comunicar lliurement amb el seu advocat, i amb els representants diplomàtics i consulars del seu país, que han de presentar la documentació que els acrediti com a tals.

2. Les entrevistes donen lloc a l'anotació oportuna en el llibre registre de visites.

Article 42. *Visites de familiars i altres persones.*

1. Les visites de familiars i altres persones s'han de dur a terme sense més limitacions que les derivades de la custòdia de les persones internades, de la seva seguretat i salut, de la capacitat de les instal·lacions i del règim i govern del centre.

2. La direcció ha de garantir que interns i visitants tinguin coneixement de manera prèvia de l'horari de visita, que ha de figurar en un lloc visible a l'exterior del centre.

3. Els estrangers internats tenen llibertat de comunicació dins de l'horari fixat. No obstant això, quan les sol·licituds de comunicació excedeixin la capacitat de les instal·lacions es poden limitar els dies de cada setmana o la durada de les visites, sense que puguin ser inferiors a trenta minuts per a visitants llevat que es tracti de familiars, advocats, representants diplomàtics o consulars.

4. El nombre de persones que pot simultaniejar la comunicació amb un mateix estranger s'ha de determinar en les normes de règim interior, segons les característiques i possibilitats de cada centre.

5. Es garanteix el dret a la intimitat en el desenvolupament d'aquestes comunicacions que, excepte resolució judicial en contra, s'han de dur a terme amb vigilància merament visual.

6. Per al desenvolupament adequat de les entrevistes, els centres han de disposar del corresponent locutori d'advocats i sala de visites, i hi han d'evitar la formació de grups nombrosos que dificultin l'entesa entre els comunicants o no permetin la intimitat necessària de les comunicacions.

7. El lliurament durant la visita de qualsevol efecte a l'intern s'ha de fer en presència del personal de seguretat de conformitat amb el procediment que estableix l'article 47.

8. Durant les entrevistes, tant els estrangers internats com els visitants s'han d'ajustar a la normativa de règim interior, que ha de ser de coneixement públic. Quan no s'observin les normes referides, els funcionaris encarregats de la vigilància poden suspendre la comunicació, i n'han de donar compte immediatament a la direcció, a fi que adopti la resolució que sigui procedent.

9. Els visitants poden ser sotmesos, amb caràcter previ a la comunicació amb l'intern, a un examen personal de seguretat, i se'ls han de retirar els objectes susceptibles de constituir una amenaça per a la seguretat del centre o de les persones que hi hagi o que, d'alguna manera, puguin afectar el seu dret a la intimitat i a la imatge. Els objectes prohibits s'han d'intervenir i remetre a l'autoritat que correspongui. Qualsevol altres efectes que puguin ser intervinguts, els han de retirar els funcionaris policials temporalment i els han de lliurar a la sortida del visitant del centre. D'aquesta custòdia temporal s'ha d'aixecar una acta en què constin tant el lliurament com la devolució posterior i la signatura del visitant i el funcionari policial.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, adoptades les mesures que garanteixin la seguretat del centre, així com les que assegurin el dret a la intimitat i a la imatge de totes les persones que hi siguin presents, es pot autoritzar, en l'espai en què transcorre la visita i sempre que consti el consentiment previ de l'intern, l'ús de mitjans o dispositius que continguin o capturin imatges que, en aquests casos, únicament es poden dirigir cap a l'intern i al visitant.

En el cas que l'ús d'aquests mitjans afecti la intimitat, la imatge de terceres persones o la seguretat del centre, s'ha de requerir l'interessat perquè esborri les imatges gravades. En cas que s'hi negui, s'ha de procedir a la seva confiscació, i s'ha de remetre al jutge competent per al control de l'estada al centre, acompanyat d'un informe degudament motivat.

Article 43. *Comunicacions telefòniques.*

1. L'horari del centre ha de determinar els temps en què els interns poden utilitzar els telèfons d'ús públic instal·lats a les zones comunes, que han de permetre tant la realització com la recepció de trucades.

2. Les comunicacions telefòniques dels estrangers internats, excepte resolució judicial en contra, no estan sotmeses a cap intervenció. A aquest efecte, a les zones d'ús comú del centre que determini la direcció, s'hi han d'habilitar telèfons d'ús públic, sotmesos a la tarifa vigent que ha de ser a càrrec dels interessats, que aquests poden utilitzar cada dia, dins de l'horari fixat per la direcció.

Article 44. *Activitats recreatives.*

Fora dels horaris específicament establerts per a cada activitat, els estrangers internats es poden quedar a la sala d'estar, que ha d'estar equipada amb el mobiliari necessari per al descans, així com amb un receptor de televisió, i també amb premsa diària, biblioteca, jocs de taula o altres elements recreatius.

Article 45. *Pràctica religiosa.*

La direcció ha de garantir i respectar la llibertat religiosa dels estrangers internats, i facilitar els mitjans per practicar-la. Així mateix, ha de facilitar que els estrangers puguin respectar l'alimentació, els ritus i els dies de festa de la seva confessió respectiva, sempre que ho permetin la seguretat i les activitats del centre i els drets fonamentals de la resta d'estrangers internats.

Article 46. *Tramesa i recepció de correspondència.*

Els centres han de facilitar la tramesa i la recepció de correspondència, que es pot sotmetre a control extern en el mateix centre o en dependències policials properes, per raons de seguretat. En cap cas es pot procedir al registre de la correspondència, excepte autorització del jutge corresponent.

Article 47. *Recepció de lliuraments i paquets.*

1. Els interns poden rebre els efectes i els paquets que els portin al centre els seus familiars o terceres persones i els altres que els enviïn a través del servei de correus o missatgeria.

2. Els paquets s'han de sotmetre als controls externs oportuns, així com a la seva obertura en presència del portador o, si no, del destinatari, per a la qual cosa se n'ha de sol·licitar l'autorització. En cas que no es concedeixi, s'han de retornar.

3. En tots els casos, s'ha de deixar constància escrita d'aquesta actuació en el llibre registre corresponent.

4. No s'admet el lliurament d'efectes, productes o instruments que puguin posar en perill la salut i la higiene dels estrangers internats o la seva seguretat o la del centre. Aquests efectes, productes o instruments poden ser intervinguts quan estiguin en poder d'aquests, i se'ls ha de donar la destinació que correspongui.

TÍTOL V

Formació del personal del centre i mecanismes de control i inspecció

CAPÍTOL I

Formació i regles de conducta del personal dels centres

Article 48. *Formació del personal del centre.*

1. La Direcció General de la Policia ha de promoure la realització periòdica i continuada d'activitats formatives adreçades als funcionaris del Cos Nacional de Policia i la resta de funcionaris i empleats públics al servei dels centres, en les matèries de drets humans, règim d'estrangeria, seguretat i prevenció, així com d'enfocament de gènere i violència contra les dones.

2. La resta del personal ha de rebre una formació adequada per part de l'entitat privada en la qual estigui integrat. Aquesta formació s'ha de tenir en compte a l'hora de subscriure convenis o contractes amb entitats o organitzacions i per a l'exercici per part d'aquestes dels drets i les obligacions que preveu aquest Reglament.

Article 49. *Regles de conducta del personal del centre.*

1. La tasca dels funcionaris policials al servei del centre s'ha d'ajustar als principis i a les normes de conducta que estableixen la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat, i la seva normativa de desplegament.

2. Especialment, han d'observar un tracte correcte en les seves relacions amb els interns, han de garantir la integritat, la dignitat i la imparcialitat en les seves actuacions i

han d'evitar dur a terme o que tercers duguin a terme qualsevol pràctica abusiva, arbitrària o discriminatòria.

3. Totes les persones que prestin serveis en els centres han d'anar identificades de manera visible.

CAPÍTOL II

Mecanismes de control i inspecció

Article 50. *Inspecció i control.*

1. Independentment de les competències que la legislació atribueix a l'autoritat judicial, el Cos Nacional de Policia, a través de les seves unitats pròpies, pot efectuar les inspeccions dels centres i del seu personal que consideri necessàries per garantir el compliment eficaç de les seves funcions. Sense perjudici d'això, la Inspecció de Personal i Serveis de Seguretat de la Secretaria d'Estat de Seguretat ha d'adoptar així mateix els plans oportuns per a la inspecció sistemàtica dels centres.

2. En tot cas, s'ha de facilitar la tasca encomanada als organismes nacionals i internacionals de protecció dels drets humans amb competències pròpies per a la visita i la inspecció dels centres.

Article 51. *Llibres registre.*

Per al control i la inspecció adequats de l'activitat dels centres, s'han de portar, preferiblement informatitzats, almenys, els llibres registre següents:

- a) Llibre registre d'entrades i sortides d'interns.
- b) Llibre registre de trasllats i desplaçaments.
- c) Llibre registre de visites.
- d) Llibre registre de correspondència.
- e) Llibre registre de peticions i queixes.

CAPÍTOL III

Seguiment de la prestació dels serveis sanitaris, assistencials i socials

Article 52. *Reunions de seguiment de la prestació dels serveis sanitaris, assistencials i socials.*

1. Amb la finalitat d'efectuar el seguiment i contribuir a la coordinació i millora dels serveis sanitaris, assistencials i socials que es prestin en tots o algun dels centres, s'han de fer reunions periòdiques entre membres de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres i representants de les institucions, les entitats o les organitzacions amb les quals s'hagin subscrit convenis per a la prestació dels serveis esmentats.

2. Les reunions de seguiment a les quals es refereix l'apartat anterior han d'estar presidides pel comissari general d'Estrangeria i Fronteres o pel funcionari que el substitueixi, i hi han d'assistir els funcionaris de la Comissaria General que aquest convoqui, els directors dels centres en els quals es prestin els serveis esmentats i un representant de cadascuna de les institucions, les entitats o les organitzacions esmentades, designat per aquestes. Un funcionari de la Comissaria General ha d'actuar com a secretari de la reunió.

3. Les reunions de seguiment, les ha de convocar el comissari general. Han de tenir lloc amb caràcter ordinari una vegada al semestre, i amb caràcter extraordinari, quan ho cregui oportú el comissari general o a sol·licitud, almenys, d'una de les institucions, les entitats o les organitzacions.

4. En les reunions de seguiment es poden abordar tots els assumptes que estiguin relacionats amb la prestació dels serveis sanitaris, assistencials i socials, com ara les

incidències registrades, les queixes i els suggeriments dels interns o les propostes de millora elaborades pels directors dels centres o per les institucions, les entitats o les organitzacions que prestin aquests serveis.

TÍTOL VI

Mesures de seguretat

CAPÍTOL I

Vigilància i seguretat dels centres

Article 53. *Mesures de vigilància i seguretat i competència per a la seva execució.*

1. Correspon a la unitat de seguretat l'execució de les instruccions adoptades pel director, quant al compliment del deure de custòdia i retenció dels interns, així com al manteniment de la convivència ordenada i pacífica al centre.

2. L'execució de les mesures de seguretat s'ha de regir pels principis de proporcionalitat, oportunitat i congruència, i sempre s'ha de portar a terme amb respecte absolut a l'honor, la dignitat i la resta de drets fonamentals de les persones.

Article 54. *Vigilància del centre i control d'accessos.*

1. En funció de les seves característiques, cada centre ha d'adoptar les mesures que siguin necessàries, incloent-hi, si s'escau, la instal·lació d'aparells i mitjans tècnics tant a l'exterior com a l'interior, per garantir-ne la seguretat, així com per controlar l'accés de persones i vehicles i evitar la introducció d'objectes prohibits.

2. La vigilància de l'interior pot incloure la visualització i el control per circuit tancat de televisió de totes les dependències, excepte dormitoris i banys, així com de la resta d'espais que es considerin reservats o íntims. El tractament de les imatges s'ha de sotmetre al que disposa la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

3. Les actuacions de vigilància i seguretat interior poden incloure, de la manera i amb la periodicitat que estableixi el director, la realització d'inspeccions a les instal·lacions, incloent-hi el registre de les dependències d'ús comú.

4. Quan sigui necessari per garantir la seguretat, el director pot acordar la inspecció dels dormitoris dels interns, així com de la seva roba i els seus efectes.

Article 55. *Vigilància i control dels interns.*

1. Els funcionaris policials han d'efectuar la vigilància dels interns amb la finalitat de garantir-ne la seguretat personal i la custòdia i evitar possibles alteracions de l'ordre i de la convivència al centre.

2. En situacions excepcionals, i quan sigui necessari per garantir la seguretat del centre o hi hagi motius racionalment fundats per creure que l'intern pugui amagar objectes o substàncies prohibides o no autoritzades, se'n pot efectuar el registre personal, fins i tot amb nu integral si és indispensable, que s'han de practicar per funcionaris del mateix sexe que l'intern, en un lloc tancat i sense la presència d'altres interns, i s'ha de preservar en tot moment la seva dignitat i intimitat. Per a això és necessària l'autorització prèvia del director, llevat que es donin raons urgents o de necessitat extraordinària, cas en què és necessària l'autorització del cap de la unitat de seguretat, i s'ha de comunicar de manera immediata al director.

En aquests casos s'ha de deixar constància documental de l'examen mitjançant document subscrit pels funcionaris actuants en el qual s'han de fer constar els motius que van justificar la mesura i el seu resultat. Una còpia d'aquest escrit s'ha de remetre al jutge competent per al control de l'estada al centre.

Article 56. *Objectes prohibits i no autoritzats.*

1. Tenen la consideració d'articles o objectes prohibits als efectes d'aquest Reglament els que ho siguin de conformitat amb la legislació vigent i en especial:

- a) Les armes o altres objectes susceptibles de ser utilitzats com a tals.
- b) Les drogues, els estupefaents, les substàncies psicotròpiques i medicamentoses, llevat que hi hagi prescripció facultativa.

2. Es consideren articles o objectes no autoritzats tots els que puguin suposar, en qualsevol forma, un perill per a la integritat física, la seguretat, la convivència ordenada o la salut de qualsevol persona que sigui al centre o una intromissió en el seu dret a la intimitat o a la pròpia imatge.

3. Els articles o els objectes prohibits i els no autoritzats s'han de retirar immediatament, i s'hi ha de procedir de la manera següent:

- a) Els prohibits s'han de confiscar i, si s'escau, remetre a l'autoritat competent en companyia de l'informe respectiu.
- b) Els no autoritzats s'han de tornar a l'intern quan abandoni el centre.

CAPÍTOL II

Mesures coercitives amb interns

Article 57. *Contenció o separació preventiva d'interns.*

1. El director pot acordar la utilització de mitjans de contenció física personal, així com la separació preventiva de l'intern en una habitació individual, amb la finalitat d'evitar actes de violència o lesions pròpies o alienes, impedir possibles actes de fuga, o danys a les instal·lacions del centre, així com davant la resistència al personal d'aquest en l'exercici legítim del seu càrrec o funció.

2. Els mitjans que preveu l'apartat anterior s'han d'aplicar quan no hi hagi una altra manera menys costosa d'actuar durant el temps estrictament necessari, i, en tot cas, de manera proporcional a la finalitat perseguida, sense que puguin suposar una sanció encoberta.

3. L'adopció d'aquestes mesures excepcionals, l'ha d'acordar el director mitjançant una resolució motivada, en la qual s'han de fer constar els fets o les conductes que determinen l'adopció de la mesura, que s'ha de notificar prèviament per escrit a l'interessat en un idioma que compregui i se n'ha de remetre una còpia a l'autoritat judicial que va autoritzar o ordenar l'internament.

4. Quan concorrin raons d'urgència que no en permetin la notificació prèvia per escrit, les mesures que descriu l'apartat 1 es poden adoptar de manera immediata s'ha d'informar verbalment l'intern afectat de la causa i la mesura concreta i s'ha de procedir a dictar la resolució corresponent, que ha de fer referència a les previsions indicades en l'apartat anterior.

5. Les habitacions destinades a l'aïllament provisional dels interns han de ser de característiques anàlogues a les ordinàries i, diàriament, mentre hi estiguin internats, han de ser objecte d'examen mèdic, i se n'ha d'emetre l'informe corresponent.

6. No es pot adoptar la mesura de separació temporal llevat que es pugui derivar un perill imminent per a la seva integritat o la d'altres persones, quan es tracti de:

- a) Les dones gestants.
- b) Les dones que hagin acabat l'embaràs durant els nou mesos següents.
- c) Les mares lactants.
- d) Les dones que tinguin fills amb elles.
- e) Els malalts convalescents de malaltia greu.

7. El director ha de comunicar de manera immediata al jutge competent per al control de l'estada l'adopció de qualsevol de les mesures coercitives que s'estableixin, amb expressió detallada dels fets que hi hagin donat lloc i de les circumstàncies que en puguin aconsellar el manteniment. El jutge, en el termini més breu possible, n'ha d'acordar el manteniment, la modificació o la revocació. Així mateix, s'ha de comunicar immediatament el cessament de les mesures adoptades.

TÍTOL VII

Participació i col·laboració de les organitzacions no governamentals

Article 58. *Participació en els serveis d'assistència social.*

Les entitats col·laboradores reconegudes com a tals perquè compleixin els requisits establerts a l'ordre ministerial corresponent, a les quals fa referència la disposició addicional quarta, poden participar en la prestació de serveis d'assistència social als interns, encaminats a atendre les necessitats d'aquesta naturalesa, d'acord amb les previsions que es fixin en el marc dels convenis, contractes o altres instruments jurídics que s'estableixin a aquest efecte.

Article 59. *Visites als centres de les organitzacions per a la defensa dels immigrants.*

1. Els membres de les organitzacions constituïdes legalment a Espanya per a la defensa dels immigrants o dedicades a l'assessorament i l'ajuda a sol·licitants de protecció internacional i els organismes internacionals de naturalesa semblant, els pot autoritzar el director per visitar els centres d'internament i entrevistar-se amb els interns, en els horaris i les condicions que estableixin les normes de règim interior.

2. A aquest efecte, cada organització ha de sol·licitar una acreditació prèvia mitjançant un escrit adreçat al director que s'ha d'acompanyar de:

- a) Còpia dels seus estatuts.
- b) Certificat de pertinença a l'organització dels membres que sol·licitin accedir al centre.
- c) Objecte de la visita.

3. Les acreditacions concedides han de ser personals i intransferibles, i el seu titular queda obligat a la seva correcta conservació i utilització. L'acreditació ha de contenir les dades personals i les mesures de seguretat que consideri pertinents la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres per assegurar la seva utilització correcta.

No s'ha de permetre l'accés al centre a les persones que presentin una acreditació deteriorada o amb signes de manipulació; en aquests casos els titulars han d'adreçar una nova sol·licitud al director.

4. En el termini màxim de 72 hores, i una vegada comprovat el compliment de tots els requisits, el director ha de facilitar a l'organització les acreditacions corresponents que, en endavant, han de permetre als seus membres l'accés al centre, en els termes que estableix l'apartat 1. Si falta algun document, el director n'ha de sol·licitar, en el mateix termini de 72 hores, l'esmena a l'organització.

5. Quan els interns sol·licitin del director l'entrevista amb una determinada organització, el centre ho ha de comunicar immediatament a aquesta, que pot fer la visita de conformitat amb el procediment i els requisits que estableixen els apartats anteriors.

Els integrants acreditats poden ser sotmesos a un examen personal de seguretat si els funcionaris policials aprecien indicis que puguin portar objectes o efectes no autoritzats o prohibits, de conformitat amb el que indica l'article 56, i en aquest cas s'ha d'actuar segons el que estableix aquest Reglament.

6. De cada visita s'ha de deixar constància en el llibre registre corresponent.

Disposició addicional primera. *Sala d'inadmissió.*

Les sales d'inadmissió on romanguin els estrangers en espera de tornar al seu punt d'origen perquè se'ls hagi denegat l'entrada a Espanya s'han de regir pel que disposa la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sense que els siguin aplicables les previsions d'aquest Reglament.

Disposició addicional segona. *No-increment de despesa pública.*

L'aplicació d'aquest Reglament no ha de comportar cap increment de la despesa pública ni suposar un increment de dotacions, de retribucions, o d'altres despeses de personal al servei del sector públic.

Disposició addicional tercera. *Publicació de dades.*

Anualment la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres ha de publicar les dades relatives a l'estada i l'ocupació de cada centre.

Disposició addicional quarta. *Subscripció de convenis.*

Per a la subscripció de convenis, contractes o altre tipus d'instruments legals amb entitats col·laboradores o organitzacions no governamentals o d'un altre tipus, és necessari que aquestes compleixin els requisits que a aquest efecte determini l'ordre ministerial corresponent.

Les entitats que compleixin el que s'hi estableixi, han de ser catalogades com a «entitat col·laboradora» per la Direcció General de la Policia. Aquesta catalogació s'ha de referir a un determinat camp o matèria de prestació (sanitària, social o d'un altre tipus) sobre la qual han de centrar, exclusivament, la seva tasca.

Disposició transitòria única. *Provisió de mitjans materials i humans.*

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta norma, la Direcció General de la Policia ha d'adoptar les mesures oportunes i facilitar els mitjans materials i humans necessaris per donar compliment al que estableix aquest Reglament.